

OBĚŤ ŠACHOVÉHO KRÁLE

Livie Hoemmel

Livie Hoemmel

OBĚŤ ŠACHOVÉHO
KRÁLE

LE SACRIFICE DU ROI

Copyright © Plon 2023

Vydáno po dohodě s SAS Lester Literary Agency & Associates

České vydání © Bourdon, 2024

Překlad © Zuzana Tomanová, 2024

Obálka © Jiří Dvorský

ISBN: 978-80-7611-213-1

OBĚŤ ŠACHOVÉHO KRÁLE

Livie Hoemmel

*„Mezi géniem a peklem musí nutně dojít ke střetu.
Měl jsi pravdu, Davide Bronštejne.“*

*V této knize se vypráví pozoruhodný příběh z doby studené války,
když se během mistrovství světa v šachu bitva mezi Východem a Západem
přesunula na šedesát čtyři pole.
A posteriori se ukázalo, že jedinou obětí tohoto přesunu se stal Bobby Fischer.
Skládáme mu hold jménem všech, kterým tak zachránil život.
Tato kniha je věnována jemu.*

Předmluva

Vyprávění začíná u jednoho rukopisu. Příběh, který nám v něm autor popisuje, má vytetovaný na kůži. Jak šel čas, tetování začalo krváčet. To, co z něj vytéká, nám přináší klíč ke zradě, té nejhanebnější ze všech, jež vedla k potrestání jeho nejlepšího přítele.

Po padesáti letech o tom spisovatel přichází podat svědectví. Slovo za slovem odvíjí kroniku ohlášené smrti Bobbyho Fischera, svého odvěkého komplice, nejlepšího šachisty všech dob, jehož v ní vydává všanc obávanému a velmi krvelačnému protivníkovi. Před tímto soupeřem, který Bobbyho ságu ukončil, se nikdo neměl na pozoru. A to z několika důvodů, z nichž však jeden je pádný: šlo totiž o dámu.

Koho by tehdy napadlo, že génius na vrcholu svého umění na sebe může vzít ženskou podobu? Až doposud byly odvaha, tvůrčí schopnost, všestrannost hájemstvím mužů, o čemž svědčí řada příkladů v dějinách: Shakespeare, da Vinci, Mozart, Newton, Einstein... Bylo tedy nepravděpodobné, že by v Olze Komarovové někdo rozpoznal hrdinku, kterou se chystala stát.

Autor rukopisu si toho byl vědom, a tím mu narostla křídla. Za pracovním stolem mu došlo, že nemá jinou volbu než přítele zradit, čelil totiž neúměrně větší síle a neviditelné hrozbě.

Přiznává svou zodpovědnost, vyznává se z viny a předkládá nám tu nejkrásnější definici geniality.

Touto knihou se hodlá vykoupit.

Prolog

Můj král

*Bobbyho Fischera nevybrali, aby chodil po Měsíci.
Díky své genialitě ale krácel po šachovnici světa.*

Šachy byly dlouho takovým symbolem vynikajících schopností, že titul mistra světa přinášel svému nositeli, jakož i zemi, již reprezentoval, určitou intelektuální převahu. V době, kdy v tomto sportu dominovalo sovětské impérium, se však do soukolí komunismu vloudilo zrnko písku. Ruské nadvládě se vzepřel dědičný nepřítel – Spojené státy. V Kremlu z toho vznikla aféra netušených rozměrů.

Kdo by si pomyslel, že se o této bitvě bude mluvit až po padesáti letech? Aby vyšla najevo tato epizoda studené války, která zůstala dlouho „přísně tajná“, bylo vzhledem k faktům zapotřebí jisté dávky bláznovství. V tom bezpochyby spočívá síla tajemství: každému, kdo ho rozkryje, se okamžitě vyčte, že má bujnou fantazii.

V našem světě, kde je vše spředeno z prapodivných shod okolností, jsou šachy samy o sobě záhadou. Při prvním tahu se počítá nejméně se čtyřmi sty různých kombinací. Při druhém je to už několik desítek tisíc a po osmi tazích jde o miliardy. Přiznejme si, že tato kratochvíle vlastně žádnou zábavou není. Je to umění vzbuzující vášnivou zaujatost... a někdy i šílenství. Jak se v tom bloudišti neztratit? Tolik hráčů z něj nikdy nenašlo východ. Bloudili jednotlivými

variantami a vůbec si neuvědomovali, že jim kvůli neřešitelným matematickým abstrakcím utíká život.

Znám jediný způsob, jak se v propletení spekulací neztratit: veškerou energii soustředit na jediný cíl. Do bitvy se vrhá celé tělo, tělesná teplota stoupá, periferní vidění se zamlžuje, srdeční rytmus slábne. Vzrušený mozek přestává pozvolna vnímat okolní hlomoz, který se mění v tiché hučení. Tento boj podstupuje celá šachistova bytost. Když jsem to zažil poprvé, bylo mi šestnáct. Hned jsem se svěřil nejlepšímu příteli, který byl také vášnivým šachistou. Odpověděl mi: „Nic krásnějšího neexistuje! Ten stav vyhledávám pořád..., abych se stal nejlepším hráčem všech dob.“ To jsem ale netušil, že se mu to opravdu podaří.

Traduje se spousta dalších šachových historek, za všechny mohu citovat Rakušana Wilhelma Steinitze, bývalého mistra světa, který byl přesvědčen, že může soupeřit s Bohem. Aby Ho přiměl tu výzvu přijmout, dal mu pěšce navíc. Báł se, že vyhraje, a přivolá tak boží hromy a blesky? Neuměl Stvořitel prohrávat? Nebo byl Steinitz tak geniální, že musel Stvořiteli dát výhodu?

Těch překvapivých příběhů je mnoho, toto umění totiž obnáší i trochu závislosti a mystiky. Ještě dnes vyplývá z průzkumu YouGov, že šest set milionů lidí hraje šachy pravidelně, přes osm set milionů občas. V třiceti zemích se šachy vyučují ve škole.

Když 11. května 1997 tleskaly davy počítači Deep Blue, který vyhrál nad Garrym Kasparovem, tehdy nejnadanějším lidským představitelem tohoto umění, šachové společenství se začalo obávat, aby o hru neopadl zájem. A ne bezdůvodně, počítač je jen superkalkulačka. Stačí mu *inventarizovat, přepočítávat a určovat* nejvyšší pravděpodobnost vítězství. Nejlepším hráčem by se stal ten, kdo prokáže nejvyšší schopnost prozkoumat nekonečný počet variant, tečka. A šachy by byly vynalezeny proto, aby mohla zazářit křemíková monstra.

Ten den jsem tam byl. V sále seděla stranou hrstka vel mistrů. Kladli si otázku, jak by hra dopadla s jiným protivníkem. A v tomto kroužku zasvěcenců se pozvolna objevil následující názor:

„Aby měl hráč šanci zvítězit, musel by mít instinktivní pojetí šachů, styl srovnatelný s vytříbeností takového Bacha, myšlení, které se řídí rozumem stejně jako představitostí, a jeho přístup ke hře by nám musel poskytnout přidanou hodnotu: intuici.“

Všichni přítomní viseli starému mistrovi na rtech, ani nedýchali. Konečně dospěl k závěru:

„Na celé zeměkouli ve své hře mistrně spojuje vědění a vědomí jedině BOBBY FISCHER. Ano, Bobby by dokázal zvítězit nad celou řadou mikroprocesorů!“

S potěšením jsem zasáhl do diskuze:

„Díky! Ještě existují lidé, kteří rozlišují mezi titulem mistra světa, talentem, mimořádnými schopnostmi a genialitou... Samozřejmě, že jen Bobby Fischer by uměl vyhrát nad počítačem! Dovolte mi v té souvislosti citovat Kanta: ‚Genialita spočívá v příznivém poměru představitivosti a soudnosti, který se nelze naučit ani k němu dospět dřinou.‘“

Usmáli se na mě a v té chvíli jsem si přísahal, že světu vyjevím to, co jsem žárlivě střežil: příběh Bobbyho Fischera, jenž svou jedinečnou inteligencí vynikl v jedné z nejušlechtlejších her, jaké kdy lidský mozek vymyslel.

V šesté partii mistrovství světa v šachu v roce 1972 se stala neuvěřitelná věc. Borise Spasského talent protihráče uchvátil natolik, že vstal a zatleskal mu. Sovětský přeborník právě prohrál, a to si myslel, že neudělal žádnou chybu! Tehdy si uvědomil intuitivní genialitu svého soupeře a pochopil, že nemá sebemenší šanci si titul udržet. Novým hrdinou této hry se stal Američan, jmenoval se Bobby Fischer.

Podivnou analogií se v šesté a poslední partii zápasu s Deep Blue sesypal důstojný zástupce lidského rodu Garry Kasparov. Nervově se zhroutil, „spáchal sebevraždu“ hned v zahájení a prohrál po devatenácti tazích! Kasparov byl přitom pevný jako skála. Ale mistrem světa byl vyhlášen počítač. Co se vlastně přihodilo?

Abychom to pochopili, musíme se vrátit ke klíčovému okamžiku první partie, kdy k všeobecnému údivu přístroj *obětoval pěšce* bez kompenzace. Kasparov se chytil za hlavu. Byl vyřízený a šlel: je tato oběť znamením vyšší inteligence? Zakódovala snad IBM do programu nějakou nepravděpodobnou charakteristiku? Inspiraci? Dalekosáhlá poziční oběť není myslitelná u zařízení, které umí jen počítat. Pro binární přístroj je to příliš rafinované, příliš sofistikované.

Přeborníkem to otřásl. Od té chvíle bez ustání protivníka zkoumal v jednom bodě. Pokusil se zjistit pravdu, dostat odpověď na otázku, která ho trápila: dokáže Deep Blue *předvídat*, jak hrát, aby zvítězil?

Kasparov ale zapomněl to podstatné: hrát šachy, nalézt nejlepší odpověď, nejkrásnější světelnou čáru, která by lidskému rodu dala převahu.

A posteriori se zdá, že by se tato „oběť“ mohla vysvětlit jako chyba počítače. Deep Blue si neuměl vybrat mezi několika tahy, které vyhodnotil stejně, tak táhl náhodně – něco jako božský počin. Ze střetu mezi dvěma tak protichůdnými světy se Rus už nevzpamatoval.

Chtěl snad Tvůrce lidstvu uštědřit životní lekci ? Nebo ještě lépe, kdo vlastně hrál proti Garrymu Kasparovovi? Ten den se zrodila legenda... Bůh jako správný milovník šachové hry neodolal pokušení a partie se zúčastnil inkognito. Kdo by té pohádce nechtěl věřit? Což nejsou šachy jedinou hrou, která v uzavřeném prostoru šedesáti čtyř polí skýtá exponenciální možnosti ? Jinak řečeno, jsou jedinečným místem na hranici mezi dvěma světy, konečnem a nekonečnem. Tenkou hranicí, na níž lze nakrátko pocítit cosi vyššího.

Ve skutečnosti však prediktivní učení, které lidem a zvířatům umožňuje získat zdravý rozum, naprogramovat neumíme. To Garry Kasparov nevzal v potaz. Podle mého skromného názoru prohrál právě kvůli tomu.

Nejsem jediný, kdo zná větu, která se přisuzuje Tertullianovi: *Credo quia absurdum* („Věřím, protože je to absurdní“). Svým nactiutrhačům, kteří mu opoňovali, že nepředstavitelná a zjevně nesmyslná dogmata víry, jako Nejsvětější Trojice nebo neposkvřené početí, jsou výrazem duševního vyšínutí, tento církevní otec odpovídal, že nevysvětlitelnost a zřejmá absurdita těchto tvrzení jsou ve skutečnosti výrazem transcendentní inteligence, kterou lidský duch pochopit nedokáže... Tady nejde jen o technickou záležitost, ale o metafyzickou otázku, o níž hojně diskutovali programátoři IBM. Může sebesložitéjší algoritmus vyrušit náhodu a šachistovo svobodné rozhodování?

Když tenkrát v roce 1997 skončil zápas i diskuze s velmistry, zamířil jsem k východu. Vtom mi na rameno položil ruku neznámý mladík a řekl:

„Slyšel jsem, co jste říkal slavným hráčům. Podle vás může počítač porazit jen Bobby. Ale každá pevnost se s prominutím stane jednoho dne vězením. Na počátku máte pocit, že máte hru pod kontrolou, na konci má hra pod kontrolou vás. Ani Bobby tomu pravidlu neunikl a stala se z něj zavržená duše šachu... Ten chudák už není schopen hrát.“

Protože znám pravdu, měl jsem chuť mu odpovědět: „Ne, Fischer tenkrát nepřišel o rozum!“ Ale ten příběh je příliš cenný, než abych ho svěřil cizím uším.

Často jsem si vzpomněl na toho mladíka a všechny, kdo se spokojili s příliš jednoduchým vysvětlením. Zaslouží si jasnou odpověď o takzvané cestě do pekla mého velkého kamaráda z dětství Bobbyho. O mnoho let později jsem se tedy vypravil do New Yorku, kde to všechno začalo. Stránku za stránkou jsem popisoval jiný pohled, jinou realitu, svět zbavený předsudků a kvapných závěrů a, jak doufám, i svět čistší.

Fischer se nedá zredukovat jen na titul mistra světa z roku 1972, na jednu legendární konfrontaci vnímanou jako miniaturní verzi studené války, ani na další zajímavou historku. Bobby nebyl pouze exot, který nechal ze sálu vyvést

všechny děti, protože ho vyrušilo zašustění bonbonu, ano, i to jsem někde četl. Reportér *New York Times* Harold C. Schonberg velmi správně napsal: „Právě on, téměř jako jediný, dokázal celému světu, že šachy provozované na této úrovni jsou stejně strhující jako každý jiný sport. Stejně vzrušující jako souboj na život a na smrt, stejně esteticky uspokojivé jako umělecké dílo, stejně intelektuálně náročné jako ta nejušlechtlejší lidská činnost.“

Rukopis jsem dokončil pro klid duše, pro tebe, Bobby, pro tebe, můj králi. A rázem začaly potíže. Neosobní signatura – přesmýčka – zjevně rozjitřila staré rány.

Rusko se s tím nikdy nesmířilo a Putinovi muži následující stránky považovali za urážku. Musím přiznat, že v době, kdy jsou šachy znovu v kurzu po minisérii *Dámský gambit*, kterou zhlédlo přes sto milionů diváků, Rusko považovalo za svou povinnost rázně zareagovat. Může mi však ta země zabránit, abych knihu vydal? To si nemyslím. V každém případě měl pravdu Sókratés: „Je lepší bezpráví snášet než jej činit¹.“

Takže čtete-li dnes tyto řádky, znamená to, že konečně zvítězila pravda.

---

1 Platón, *Gorgiás*.

1

Kreml

*Spadaného listí jsou bromady
Vidíš, nezapomněl jsem
Spadaného listí jsou bromady
Vzpomínky a také stesky²*

Moskva, podzim 2018

Každý den po ranním plavání a posilování vyběhne ruský prezident schody vedoucí do jeho kanceláře. Je to vzácný okamžik klidu před bouří. Svým výrazem může klamat: s lehce zvednutým obočím vypadá jako doga, i když je v pohodě. Kdo ho nezná, usoudil by, že je unavený. Ředitel FSB³ Bortnikov o tom ví své. Když mu nese špatnou zprávu, je to ten ideální okamžik. Dnes se rozhodl přijít osobně, aby prezidentovu reakci viděl na vlastní oči. Nese mu zprávu od francouzského kontaktu z Paříže. Jeden z nejlepších agentů, jistý Alexandr, poslal složku, kterou FSO – Federální služba ochrany ústavních činitelů – okamžitě zařadila mezi přísně tajné. Ta záležitost se odehrála před téměř padesáti lety,

---

2 Jacques Prévert, Spadané listí, překlad Vladimír Merhaut

3 FSB Federální služba bezpečnosti

ale jaképak promlčení, když jde o čest velkého Ruska a o možnost, že by o prvenství přišlo kvůli mýtu, nebo ještě hůř, že by ho k zemi poslala žena.

Když prezident usedne do křesla, nejprve prolistuje tři šanony na psacím stole. Jde o ranní brífink vládních agentur: FSB, FSO, SVR (služba vnější rozvědky). Ve Spojených státech jde o každodenní *daily brief*, okamžik, kdy do Oválné pracovny přicházejí životně důležité informace. V Kremlu je to rychlejší proces. Při četbě svodky prezident nehne brvou. Po šestnácti letech v KGB je to pro něj typické. Vůbec nic v něm nedokáže vyvolat projev zlosti, či pouhého podráždění. Pěstuje si image poloboha, kterého již z podstaty nemůže nic překvapit, a už vůbec ne rozladit. Právě tato maska přesvědčila Borise Jelcina, aby si ho vybral. Tak speciální službu mohl řídit jen někdo, kdo neprojevuje emoce. Putin byl navíc loajální, krýt podřízené by mu nedělalo sebemenší problém.

Co udělá s prezidentovými ocelovými nervy dnešní odhalení? Tato otázka vrtala Bortnikovovi hlavou. Mohl by tak bystrého člověka ovlivnit příběh, který se odehrál před padesáti lety, což je celá věčnost? Když prezident zaklapl šanon, Bortnikov ještě nenašel odpověď. Zírali na sebe beze slova. Jak ubíhaly vteřiny, bylo stále patrnější, že všemocného muže Ruska ta zpráva znepokojila.

Dveře pracovny zůstaly pootevřené jako obvykle a teď se v nich objevil agent, který s těmito údaji přišel. Nechal ho zavolat Bortnikov, zcela správně předpokládal, že s ním prezident bude chtít mluvit osobně.

Na podzim roku 2018 celou zemi otráasaly demonstrace proti zbabrané reformě důchodového systému. Ale tento problém nebyl zjevně tak naléhavý jako rozhovor s kapitánem Alexandrem.

Když prezident promluvil, díval se z okna:

„Jako velký odborník na Francii musíte znát tuto píseň: ‚Spadaného listí jsou hromady, vidíš, nezapomněl jsem...‘“

„Ano, vzpomínky a také stesky.“

„Myslíte si, že ještě žije?... Říkáte rukopis. Doufám, že ho máte?“

„Vlastně jsem ještě práci nedokončil, zatím nevím, jestli je naživu, ale mnoho věcí mě znepokojilo. Definitivní odpověď budu mít za několik měsíců, sledujeme jediného člověka, který nás k ní může dovést.“

„Musím vás varovat. Jestliže nezahynula při výbuchu, jak si myslíte, bude vám brnkat na nervy. Od někoho, kdo po tolika letech dokáže vstát z mrtvých, se dá čekat jen to nejhorší... Řekněte mi, mluví se v rukopise o úloze CIA?“

„Ne, z Fischerova pádu se obviňuje pouze KGB... Ale ten rukopis je podivný konstrukt. To je jeden z důvodů, proč si myslím, že za tím textem nestojí ona. Autorem je určitě Arthur. Bývalý agent, dnes starý muž.“

„Zajímavé...“

„Ano, Vladimíre Vladimíroviči.“

„Mýlíte se. Jestli to byla Olga, je normální, že si zvolila tu nejriskantnější a nejneobvyklejší cestu. Vysondujte, proč ten příběh vystavěla právě takto, a budete mít polovinu práce za sebou. V té druhé, složitější části budete muset zjistit, jestli ta první interpretace může odpovídat Olžině intelektuálnímu zaměření.“

„Dík za analýzu. Určitě mi pomůže.“

„Vytvořte si tým z těch nejlepších a informujte mě v reálném čase. Několik let už o ní kolují různé pověsti, nevěšmejte si jich.“

„Výborně. Nemůžu se vás tedy zeptat, jaké...“

Zazvonil telefon na zabezpečené lince, a tím rozhovor skončil. Když Alexandr zavíral dveře, zaslechl jméno Olgy Komarovové. *Zprávy se šíří rychle*, pomyslel si. Sekretářka ho požádala, aby posečkal, po půlhodině ho znovu pozvali dovnitř. Putin stál a v ruce držel tablet, zřejmě zkoumal Alexandrovy zásluhy, za něž ho vzápětí pochválil. Pak mu prezident osobně předal novou informaci. Olga má nejrůznější záliby, patří k nim fyzika a překvapivě i svět vůní. Po stručném rozhovoru Putin tablet odložil, podíval se Alexandrovi přímo do očí a hovor ukončil takto:

„Najděte ji, Alexandře, a zneškodněte ji. Spoléhám na vás.“

2

Knížátko pekel

Cannes, 20. července 2019

Toho rána jsem s probudil s předtuchou, že se přihodí něco zvláštního. Jsem ale starý nostalgický muž, pouhý stín toho, kým jsem býval, člověk, jenž už nemá nepřátele, proti nimž by bojoval, ani rodinu, již by miloval. Když to všechno zvážím, co neobyčejného by se mi asi tak mohlo přihodit?

Na Francouzské riviéře bylo léto v plném proudu. Pod balkonem se táhla la Croisette, vábíci svým kouzlem turisty z celého světa. Šel jsem tudy, protože jsem měl schůzku s nepolapitelnou Olgou. Posledních padesát let jsem ji obdivoval, když už ji nešlo milovat. Naše poslední setkání proběhlo před jedenácti lety. Naposled jsem se jí poklonil na pohřbu.

Olga údajně zahynula při výbuchu vojenského skladu ve Venezuele. Ruské tajné služby byly přesvědčené, že ji po desetileté honičce konečně umlčely. Ale kde vzaly tu jistotu? Těla se nedala identifikovat. Já si myslím, že je ta žena, která je vodila za nos po celé zeměkouli, totálně vyčerpala. Kolik agentů se nikdy nevrátilo? Kolik dalších po návratu ponížili, degradovali? Několikrát se jí podařilo proklouznout mezi prsty samotnému prezidentovi, když byl ještě mladý podplukovník KGB.

Sovětský svaz se rozpadl před více než třiceti lety. Z trosek komunismu a společnosti, která se už neměla o co opřít, povstala smečka dobrodruhů. Všemi možnými prostředky se snažili dobrat obrovského majetku, který si ulili do daňových rájů. Říká se jim oligarchové. Olga byla první z nich, průkopnice, která nahromadila stovky milionů, a pak zmizela jako mávnutím kouzelného proutku.

Vzkaz, který mi před třemi týdny zanechala, ale neponechával mnoho prostoru pochybám: k jeho doručení použila stejné kanály jako za dob studené války. Ta metoda byla jen dalším znamením, nemohlo jít o budou. Když jsem vše zvážil, nikdo jiný nemohl mít ten chytrý nápad zkontaktovat mě právě takto.

Den předtím, hned po mém příjezdu do Carltonu, jednoho z proslulých hotelů v Cannes, mi recepční předal obálku. Byla v ní fotografie Bobbyho Fischera s poznámkou: *Společnému příteli knížátko pekel*. Srdce se mi zastavilo. Olga byla jediná, kdo tak mému příteli z dětství říkal.

Ještě tři dny, přesněji řečeno sedmdesát osm hodin, a setkáme se. Ale proběhne všechno, jak má? Nerozhodl již sám osud?

Pozvala si mě do módní restaurace Bâoli, naproti přístavu Canto. Chtěl jsem si to místo jít předem obhlédnout, abych nasál atmosféru, která bude svědkem Olžina zmrtvýchstání.

Ale nejprve vám musím vyprávět příběh, po němž začala nazývat Bobbyho „knížátkem pekel“. Vzpomínám si na náš „rozhovor“ z března 1974. Já jsem byl její rukojmí, ona můj kat. Aby mohla splnit své poslání, podařilo se Olze oživit vzpomínky, o které mě vzápětí připravila... Ale jak jsem měl uhodnout, co má za lubem?

Každé dvě hodiny jsme si dávali pauzu na cigaretu. Přesto se mě vyptávala dál:

„Tak co náš milý Bobby, zajímá se ještě o něco jiného než o šachy, třeba rád čte nebo sportuje?“

Najednou jsem si vzpomněl na román, který jsem mu daroval k patnáctým narozeninám, *Candide* od francouzského filozofa Voltaira. Ne, Bobby nic nečetl, jenom šachové příručky. Ale toto dílo si velmi oblíbil. Olga chtěla vědět, co ten krátký příběh mému kamarádovi přinesl, a netrpělivě čekala na můj rozbor.

Stejně jako Voltaire byl i Bobby přesvědčený, že ač Bůh nikdy nezasahuje do lidských záležitostí, člověka utvářejí neřesti a nectnosti. Občas ale může příjemně překvapit, odvahou, smělostí, velikostí.

Olga zareagovala:

„Všechno je nejlepší v tom nejlepším z možných světů‘ je samozřejmě zlo-
myslná formulace... Zlo k našemu světu patří. Bravo, Bobby, tys to pochopil.
Odteď budeš pro mě vysokou figurou abstrakce: knížátkem pekel!“

Nastal čas vyrazit na la Croisette. Kolem šesté hodiny večerní už nebylo ve-
dro pro mé staré tělo tak nesnesitelné... Zachtělo se mi zajít ke starému Festi-
valovému paláci. Nebylo to daleko, deset minut pěšky po nábřeží.

Do cíle jsem bohužel nedorazil. Měl jsem předtuchu, že nic neproběhne po-
dle plánu, protože jsem měl schůzku s padesát let starým příběhem!

Seběhlo se to velmi rychle. U hotelu Majestic jsem přecházel na druhou stra-
nu, abych se dostal na la Croisette. Vtom do mě vrazil skútr, ztratil jsem rovno-
váhu, padl dopředu a ocitl se v náručí ženy, která mi na ústa přitiskla kapesník.

Pak vše pohltila tma.

